

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 " —
 Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PAZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
 küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
 sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.
 Nyiltér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

Pünkösdi ünnepén.

Mint egy fájdalmat ábrázoló szoboresoport álltak Jézus tanítványai, midőn isteni Mesterök tőlök eltávozott. Mint a nagy fájdalom pillanataiban szokott történni, bánatuk néma volt és lelkük esüggeteg. Isteni mesterökben elvesztették a legjobb Atyát, legbölesebb tanítót, leghivebb barátot, szóval mindent. Jézus ígérete, hogy elküldi számukra a Vigasztalót, az angyalok szava, hogy ismét meglátják őt, reményt öntött lelkükbe, szomorúságukban Istenhez fordultak s imádkoztak, nincs is jobb a szomorúság óráiban az ima vigaszánál; reményükben nem is csalódtak. A zsidók pünkösdjén nagy szélzugás között tüzes nyelvek alakjában szállott reájuk a Szentlélek Isten.

Értelmükben minden igazság felragyogott, lelkök betelt lángoló szeretettel s az imént félnék tanit-

ványok már nem rettegnek többé, rettenthetlen hirdetői az Igéknek, Jézus szent tanításának.

Szélzugás közt jelent meg a Szentlélek, hogy megtisztítsa a lelküket a földiség polyvájától, nyelv alakjában jelent meg, hogy megnyissa ajkaikat, tüzes nyelv alakjában jelent meg, hogy szavokkal hasson a földkerekség minden részére, hogy felégessen mindent, mi Istennek e bűnnel terhelt földön nem tetszik.

Nagy volt buzgóságuk, nagy volt a szenvedés, a szeretet próbája, az égig ért, hogy ott fenn az angyalok megkoszorúzzák. Vér virágai, vezéricsillagai lettek az Egyháznak, kik Jézus szenvedését szenvedéssel, Jézus halálát halálukkal hálálták meg.

Szent Péter gyarló ember volt, midőn megtagadta isteni Mesterét, megtért, arcán a könyök árja barázdát mosott s Jézus őt tette az apostolok fejedelmévé, hogy a bo-

esánatot nyert tanítvány tudjon megbocsátani.

A Szentlélek Isten működése beennök és általok?

Ott a felelet a világ történelmében.

Elnémultak a pogány bölcselek. A császárok kardjainak éle eltompult s a katakombák felelnek a hit megható szavával, melyek a kétezeréves sirok mély üregeiből lelkünkben vigasztalólag s felemelőleg visszazengenek.

Aztán jött tévely tévely után s lemerült az idők tengerében, mint az ón a vízben.

Felragyogott a szent kereszt a pogánykor küzdelmében, Mohamed török hatalma megtört a kereszt erején. — Az újabb kor pogány bölcselete ma társadalmi téren kísért, Voltaire elbizakodottsága, hogy maga lerontja, a mit a 12 szegény halász épített, a gyarló góg hiu állítása, ő is elment sok más után, emléke nagyon közönséges erköl-

Nagy-Majthényi események.*)

1791. év június hó 13-ik napjára esett az Urnap (festum Theophoriae) — szerencsétlen nap volt ez a Majthényi hívek részére, a menyiben processio alkalmával a harangozó legények a toronyba pipáztak, lent pedig a puskások lövöldöztek parádénak okáért, a mozsarak durrogtak — mi lett ezen kirchen parádéból? a midőn legjobban tartatna az ebéd, akkor az egész templom légba borult — ki ki ott hagyta az ebédet, és sietett holmit kihordani házából, legnagyobb melege volt a lelkésznek akkori Hagymásy Nep. János Esperes Urnak, és az orgonistának mint szomszédoknak, a harangok elolvadtak, az orgona elégett, szóval a templomnak csak a kőfalai maradtak, de azok is a nagy erejétől a tűznek öszve vissza hasadoztak, úgy hogy már azon templomot már többé javítani nem lehetett, de minthogy a templom magában nem is nagy volt, reá gondolta magát a nép, hogy egy nagyobb templomot építsenek — a tűz eredetének okául lenni gondolták, hogy vagy a pipázók tüze, vagy a puskások fojtása valami veréb

*) A Bodnár Béla „emlékei”-ből. Melyek a közlését lapunk mult számában kezdtük. Az eredeti orthographia megtartva.

fészekbe esett, és így gyulhatott meg a templom, mert a comandó szó csakugyan úgy hangzott: gend Acht! schlagt an hoch! Land's krache — a puskát erre szóra csakugyan felfelé tartották.

En magam is szenttanuja voltam ezen égésnek, a ki akkoron mint gyermek Majthényba Ispán sógoromnál Meszlényi István-nál léteztem, nagy zavar lévén, és veszedelem, mindenki kötözösködött ki a szobákból, engemet ne hogy valamire elbojngjak, az uradalmi hajdu ölébe vett, és egy nagy üres hordóba vetett, hol több üres hordók voltak valami színben, jó távol az udvar háztól, én mint gyermek vátig ugrándoztam, ki akarván mászni a hordóból, de mindhiába volt az igyekezet, és nem sikerült a szabadulás, sőt ugrándozásomban a fejemet is megsértettem és így véresen fáradtan le lapultam, elaludtam — másnapra viradván kerestek engemet mindenütt, de sehol sem találtak, végtére egy tojó tyúk a hordóban akarván keresni tojó helyet, amint ott engemet meglátott, azonnal nagy lármával kotkodácsolni kezdett, ezt halván a házi eselések gondolván, hogy a tyúk azért lármáz, hogy megtojt, tojást keresvén engemet találtak, és így ki huztak a hordóból.

Ami a Templom égését illeti, értésére

esvén Gróf Eszterházy Károly akkori Egri Püspök Excellenciájának, megye szerte eresztett körlevele által megtiltotta, hogy megyéjében sehol se merészeljenek lövöldözni, de még mozsarakból se a templomi ünnepélyeken.

Ha hogy pedig a helységben létező császári katonák templomparádét akarnának tenni, ezek is tiltatnak a lövöldözéstől, mind azon által üres fegyverrel tisztelkedhetnek a szentség mellett.

A Majthényi hívek minden igyekezeteket arra fordították, hogy minél előbb templomjok legyen, és így fogtak ezen Templom építéshez, amely Isten kegyelméből most is áll.

Ennek fundamentom követ letették 1792. esztendőben — és addig iparkodtak, hogy e templom hamarosan felépülvén 1796. év October 22-kén fel is szenteltetett.

Ezen templomnak felépítésére a kézi szekeres munkálaton felül fizetett a község 12,727 ftokat, 53 kroat.

Miolta jelenlegi Templom áll, igen sok költségbe került a híveknek, úgy mint nevezetesen 1824-ik évben egy országos jégverés alkalmával ökolnyi nagyságu sűrű jég holván a Templom falairól, a cementet

Joó László
 óra- és ékszer-üzletét

folyó évi május hó
 1-én a Gilyén József
 ur házába, a Szilávik
 Zsigmond ur üzlete
 mellé

helyeztem át.

csü ember emléke. — Az általa előkészített forradalom bünbe, szenybe borította hazáját. Napoleon meghajtá térdeit a kereszt előtt s Jézust Istennek vallja, ő, ki alatt, mint mondá, milliók szolgáltak, ismeri az embereket, de Jézus Istenember s az ő vallásosságán mosolygó angol hadnagynak azt mondja, hogy ő még nem olyan okos, hogy a valálson mosolyogjon.

A kultusz visszaállítása lett a gyógyító balzsam, a feltámadás magva országos romok közt.

Az isteni kegyelem csodálatos jelei halmozódnak fel az országban, hol Borsuet, a francia Demosthenes, a tulvilág örvényei felé hajolva hallatja a vallás szent igazságait, melyek újra meg újra visszahangzanak az örökkévalóság mélységeiben. A teremtő szellem esetenonásai, az ékesszólás varázsereje találkozik a vallás örök igazságaival az egyház tündöklő csillagainak műveiben, egy Chateaubriándról ellenségei is kénytelenek bevallani, hogy művei olvasása által jobb, nemesebb, vallásosabb lesz a lélek, Orleans aranytollu püspöke a vallás meghatározó gyengéd szavaival olvasztja fel a szívek jegét s oly sok jelesek szólnak honfitársaik s a nemzetek lelkeihez, mégis az álliberálizmus termi gyümölcsét.

Ne féltsük azért Szent Péter trónját, világító torony a papság, hiába csapkodnak a hitetlenség hullámai, fényét ki nem oltják, mert Isten-kéz gyújtotta meg.

Mit féltek kicsinyhitűek, — kérdé Jézus, — s parancsolt a felzudult haboknak s parancsolni fog a világ végéig, míg az idő utolsó hullámcsapásával az örökkévalóság tenge-

vagyis a vakolást le verték, ezt újra kellett vakolni.

Továbbá minthogy Majthényban gyakori szerencsétlenséget és égéseket okozván a villám, F. t. Dosa ur lelkipásztor intézkedésére villámhárító drótot csináltatott a Templomra a község, bizonyosan nem tudom négy, vagy csak 200. ftokért.

De azt bizonyosan tudom, hogyann 1839. egy új catedrát csináltatott a község, a catedra ajtaján létezett szent Pál Apostol képe görög modorra, és ezért fizetett a község 600. forintokat.

Később készült egy pedalis orgona sok mutatziokkal.

Jegyzék: a midőn a villámhárító drót a Templomra tétetett, annak mesterei találtak beszélni, hogy az efféle háritók, pertica formában is szoktak használni valamint a Nagy-Bányai Puskapor Magazin mellett is láttam egy oly pertikát nem mesze a magazintól a földbe be ásva, ennek példájára némely Majthényi lakosok a kémények tetejére alkalmaztak valami hegyes vas rudat, reményelve bizonyos eredményt, azonban tudomra kétszer be ütött a villám, és mind a kétszer légezt a ház, ekkor le vették azt az hegyes vasat, és meg vizsgálván úgy találtak, hogy a villám aztat kékszín formában festette. — ez történt 1839. évben — a midőn beteges F. t. Dosa urhoz rendelőttem ápolás, és egyházi segítség végett.

rébe vész. Mi erősebb, mint az igazság és szeretet, hű szívek veszik körül sz. Péter trónusát, fegyverkezve az igazsággal és szeretettel.

Isten nélkül nem boldogulunk, Isten ellen még kevésbé. Szilárd hitigazság nélkül fővényre építünk, szenvedélyt nem fékezhetünk, s a bün kedvező körülmény közt megindulva meg nem áll, míg teljes romlásá nem válik. Önmegtágadás nélkül nem lehet boldogság, szeretet nélkül nem lehet boldogítás. A szeretet pedig a hit keblén születik s édes testvére a bizalom, az Istenbe helyezett szent remény.

Magas vágyanik, miket a föld betölteni nem tud, szenvedélyeink, miknek fékezésére a külső törvény elégtelen, s árnyként követő fájdalomaink, — mondja Bougauod püspök, hangosan kiáltják, hogy Istennél, az általa kijelentett szent vallásban van a valódi boldogság.

Jöjj el Szentlélek Isten!

Szathmári Lajos.

A király trónbeszédje május 22-én déli 12 órakor hangozott el a budai várpalota tróntermében. A trónbeszéd lényegesebb pontjai a következők: A király fájdalmasan tekint vissza a közelmúlt eseményeire és hálát ad az Istennek, hogy az áldatlan félreértések eloszlottak. Ezután kijelenti, hogy a törvény és jogfolytonosság uralmának helyreállítása képezi első feladatát a kormánynak. E végből költségvetés megállapítandó, a közadók és egyéb közszolgáltatások érvényesítendők, ugy azonban, hogy a hátralékok behajtásánál az adózók érdekei sérelmet ne szenvedjenek.

Szölt azután a vám és kereskedelemügyi szerződések szükségességéről, az ujone létszám megajánlásáról és a rendkívüli katonai felszerelési szükségletek kielégítéséről.

A Horvát-Szlavon-Dalmátorságokkal köntendő pénzügyi egyezmények mielőbbi beikelyezését is sürgeti a trónbeszéd.

Hangsúlyozza az általános szavazati jog behozatalát, kijelentvén, hogy ezt csakis a magyar állam nemzeti jellegének megóvása mellett szabad megalkotni.

Előterjesztendők a törvényhatóságok önkormányzati joghatóságának biztosítása, a közigazgatási bíróság hatáskörének kitégítése; a bíróságok teljesebb függetlenségének megóvása; nemkülönben az országgyűlési képviselőválasztások feletti (kuriai) bíráskodásról szóló törvény hatályának meghosszabbítása.

Fontos feladata lesz ez országgyűlésnek még a nemzeti közművelődés fejlesztése, a katolikus autonomia ügyének előbbre vitele, az alpapság jövedelmének kiegészítése és az 1848-ik évi XX-ik t.-c. fokozatos végrehajtása. Mezőgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk fejlesztése.

Hangsúlyozta végül a trónbeszéd, hogy ha az új választási reformból törvény lesz, ez alapon új választást ejtenek meg, amikor is a további kormányzati teendőkre nézve a király jogait akkor fogja szabadon érvényesíteni.

A Szent István-szobor leleplezése, mely az országgyűlés után délután 1 órakor történt, országos eseményé vált. És pedig azért, mert ezen a király maga is megjelent, jelen volt továbbá a miniszterium, az ország-

gyűlés mind a két háza, a hadapród iskola, a Ludovika akadémia, a Ferenc-József intézet, a királyi ház egyes tagjai és az ország igen sok előkelősége.

A Szent István-szobor Buda várában áll, a Mátyás templomhoz közel. A szobort Strobl Alajos szobrász készítette. Akik látták, azt monják, hogy ezzel az alkotással székesfővárosunk egy új műremekkel gazdagodott.

A szoborral szemben állott a király sátor. Itt állott a király és környezete. Wekerle Sándor miniszterelnök itt mondotta el ünnepi beszédét, melynek leglényegesebb és legszébb része a következő:

Érezbe öntött szobra előtt az emlékezet szárnyain újra kelnek fel előttünk nagy alkotásai. Ő hagyta ránk a szent koronát, állami összetartozandóságunknak, alkotmányos monarchiánk, királyhűségünk áhitattal őrzött szimbolumát; ő állapította meg államunk sokban ma is fennálló beosztását, megyei rendszerünket, hogy biztosítsa népének boldogságát, erejének helyes tagozatokban, való kihasználását és az állami rendnek megóvását ő térítette nemzetét a keresztény vallásra, hogy az élő hit soha ki nem alvó bizodalommal vezesse az erkölcs és a művelődés biztos ösvényeire; ő irányította népét Keletről Nyugatnak, hogy a modern civilizáció világában biztosítsa haladását; s ő volt az, aki az isteni ihlettől áthatott diplomata előrelátásával szakított korának szokásaival és nem valamely földi hatalmasságnak, hanem égbe emelkedő tekintettel magának az Isten Anyjának ajánlotta fel országát, hogy égi hatalmakba s az önjerejébe vetett bizodalomra tanítsa nemzetét.

A beszéd elhangzása után a szoborról lehullott a lepel. A miniszterelnök átadta a szobrot a székes-főváros gondozásába. Az átadás után a Mátyás-templom tornyában harsonák zengedeztek, a jelenlevők ezrei pedig kalaplevéve énekelték a nemzeti himnuszot.

Firczák jubileuma.

Firczák Gyula, a munkácsi gör. kath. egyházmegyének jeles püspöke e hó 25-én töltötte be püspökségének 15-ik évét. Fényes ünnepeket rendeztek ez örömnapp alkalmából egyházmegyéjének hívei és papsága, hálát adva a Gondviselésnek, hol egy ilyen kiváló és nemes lelkű főpásztort adott az egyházmegyének. Mi is őszinte szívvel veszünk részt a munkácsi egyházmegye örömeiben, kívánva, hogy jó püspöküket, népének atyját még igen sokáig tartsa meg Isten az egyházmegye élén. A jeles főpásztor életrajzát s működését változatosan a következőkben adjuk:

Firczák püspök papi szülőktől született 1836 aug. 22-én Hoslyón (Ungmegyében). Középkorait kitünő eredménnyel Kassán és Egerben, theologiai tanulmányait pedig Bécsben végezte. Miután megnősült 1861-ben 26-án nagybátyja, a nagy és híres Popovics püspök pappá szentelte. Kora özvegységre jutván, Bécsbe ment a hittudori kiképzés végett, de csak két szigorlatot tehetett le, mert püspöke hazahívta, s a dogmatikai tanszéken theologiai tanárrá nevezte ki. Itt tünt fel először igazi nagyságában. Mély tudása, szónoki előadása és finom modora hallgató-ságát teljesen elbűvölték. Püspöke korán felismerte benne a jeles tulajdonokat s 1876-ban

mint a papnevelés kiváló tényezőjét a szemnarium kormányzói székébe ültette. Ugyanezen évben a királyi kegy a kanonoki méltósággal tüntette ki. Mint kormányzó a növendékeknek okos, böles belátású, igazságos, de mégis szelid és szeretetteljes atya volt. Hivatáshű, önfeláldozó, lelkes és higgadt gondolkozású papokat nevelt az egyháznak. Neveltjeibe saját szép lelkét, a tudomány és ima szeretetét öntötte be. 1886-ban már a nagypréposti székben látjuk, 1887-ben a nagybereznai kerület orsz. képviselőjét tiszteljük benne.

Az országházban nem maradt tétlenül: a munka és szereplés mindennapi kenyere volt, de csakis a legnemesebb szándék mellett. Mint az országos közoktatásügyi tanács elnöke 1890. január 15-én a kultuszterca tárgyalása alkalmával papnevelésünk kérdésének hatalmas védője, pártfogója volt. Mikor Pásztyi püspök 1891. ápr. 5-én elhunyt, mindenki feléje fordult, s a kinevezés nem is késett: az árván hagyott munkácsi egyházmegye 1891. ápr. 25-én Firczak Gyulában új atyát, apostolt kapott.

Firczak mint püspök.

Azóta 15 év múlt el. Elég idő annak beigazolására, hogy Firczak a püspöki méltóságban nem a hatalmi előnyöket kereste, de állandóan, változatlanul mint a tett embere működött. A püspöki trónuson nem szünt meg munkálkodni, szerinte csak a keretek változtak: maga a régi maradt. Csak egyben történt változás: a lelkesedés és buzgóság terén. Nem vakította el a hatalom fénye, csak újabb erőt merített elméjéből a további működésre. Először is a székesegyházat és a püspöki lakott tette ékesekké, s azóta egyházmegyéjének igen sok templomát segítette hathatós adományokkal. A kormányzásban az igazságosság és a szeretet jelszavai. „A repedezett nádat nem törí össze, a füstölő mécsbelet nem oltja ki” (Izaiás 42, 1—3.) Kifejezett programja a papság szellemi és erkölcsi színvonalának emelése és az egyházi szellem erősítése. A tudományt a papi életszentséggel összekötni, tanítani és tanulni: ez az ő életelve, mit körleveleiben is hangsúlyoztat.

Az ezredéves ünnepségek alkalmával népmentési törekvésének áldásthöző jelét adta. Az ungvári várban, de különösen Munkácson tartott remek millenniumi beszédeivel és a viszonyok bemutatásával. Erdélyi akkori miniszter s a vele jelenlevő orsz. képviselők figyelmét felhívja a hegyvidéki nép szomorú helyzetére, s politikai tényezőkkel karöltve megteremteni a hegyvidéki kirendeltséget, melynek azóta buzgó elnöke, éltető, lelkesítő szelleme és tetterső, fáradhatatlan gyámoltója. Papságának lelki gondozása mellett az az anyagiakról sem feledkezik meg, s a szűkebb jövedelmű lelkészeknek méltányos évi pótlékot eszközöl ki.

Résztvenni a közügyekben, helyet és tért foglalni a társadalomban, s vallásos szellemenben a tudás minden rétegét kutatni: sokat hangoztatott irányelve. A tudomány előrehaladottságával kapcsolatosan papjainak igyekezetét különösen a természettudományok és bölelelet ápolására igyekszik terelni.

Egyik legféltettebb szemefénye a papnevelő-intézet, mit gyakran meglátogat s a kispapok, azok mellett pedig összes egyéb intézetei növendékeinek kellő ellátása, vallásos és tudományos kiképzésére kiváló gondot fordít. Hogy papjainak és tanítóinak szellemi továbbmunkálását előmozdítsa, évenként kétszer: a tavaszi és őszi gyűlésekre gyakorlati írásbeli

tételeket tűz ki s a jobbakat jutalomban részesíti. Mindenben támogatja a tehetséget, ösztönzi a nemes nagyratörést, elősegíti a vallásos és tudományos törekvéseket.

Az iskolai nevelésre is nagy gondot fordít. Elsősorban a tanítóképezde sokoldalú reformálásával a tanítók kiképzését a korviszonyokhoz mértén biztosította. Az iskolaépületek kifogástalansága, a tanítás rendezettsége, az ifjuságnak teljes kiképzése szigorúan megkövetelt kívánságát képezik, minek körleveleiben sokszor kifejezést is ad. A nagybőjti szertartások rendezése, az e. m. direktórium behozatala, a szertartásoknál szokásos eltérések kiirtása, a papi, papözvegyipapárva és kántortanítói nyugdíjak végleges rendezése, a rózsafüzér-társulat, az Oltáregylet, mértékletességi egyletek és olvasóköri megalapítása mind az ő nevéhez fűződnek.

1900. márciusában részt vett a gör. szert. kath. magyarság római zarándoklatában s magyar hiveinek számára több újítottsági és imakönyvet hagy jóvá. A magyar istentisztelet kérdésének rendezésénél a latin szertartásnak magyar nyelvi gyakorlatát szem előtt tartva, törekszik megvonni a határt, melyen belül a liturgikus nyelv kötelező használatát föltétlenül meg kell kívánnia, egyben a magyar éneklésnél elharapódzott önkényes dalamok kiirtása saját felülbírállása mellett és kiváló zeneképességének érvényesítésével új énekeskönyvet állított össze és arra törekedett, hogy az ősi dallamok a magyar istentiszteletnél is megmaradjanak.

1905-ben megveszi az ungvári gör. kel. templomot és egyházi épületeket kulturális célra. Jótékony adományaiban mindenkit részesít s a nemes törekvéseket anyagilag is támogatni soha sem késik. Miskolcon 600.000 koronáért a püspökség javára hatalmas bérpalotát építtet. Érdemeit a felső körök is méltányolják: 1896-ban kapja a Lipót-rend középkeresztjét, 1902-ben a pápa ő szentisége pápai trónállóvá, római gróffá és házi főpapjává, 1903-ban ő felsége val. belső titkos tanácsosává nevezi ki, 1905-ben pedig a magy. tud. egyetem tiszteletbeli hittudorává avatja.

Ilyen volt Firczak eddigi élete, pályafutása és 15 évi apostoli működése. Méltó büszkeséggel és a lelkiismeret nyugalomával tekinthet püspőségének éveire. A jól teljesített kötelesség tudata mosolyog feléje és nyújt babért a vallás és hazajelenségnek. A kötelességek elismerés és hódolat érzetének adunk kifejezést, midőn egyéniségének nagyságát bemutatjuk. A Mindenható adjon neki hosszú életet, életéhez vezérő angyalt, hogy apostoli lelkének még igen sokáig adhassa tanujelét s az egyházat és hazánkat gyámolító működésének áldásaiban még sok nemzedék részesüljön.

H I R E K.

Mélyen tisztelt előfizetőinknek, szíves olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünnepeket kívánunk.

Lapunk jövő száma a pünkösdi ünnepek közebejötté miatt a rendes időnél egy nappal később, vagyis csütörtökön fog megjelenni.

Pünkösdi istentisztelet sorrendje a székesegyházban: Vasárnap 7 órakor plébániai sz. mise, tartja Hehelein Károly praelátus-kanonok, utána sz. beszéd, mondja dr. Csókás Vidor káplán. 9 órakor káptalani mise és sz. beszéd. 11 órakor esendes mise.

Hétfőn 7 órakor plébániai sz. mise, tartja Hehelein Károly praelátus-kanonok, utána sz. beszéd, 9 órakor káptalani mise, mely után dr. Csókás Vidor prédikál. 11 órakor esendes mise.

Főpásztorunk végső akarata. Boldogult főpásztorunk, Mészleányi Gyula szatmári püspök élete utolsó napjaiban azon intézkedést tette, hogy nagynevű elődjének, Klobusiczky Péter előbb szatmári püspök, utóbb kalocsai-érseknek összegyűjtött szentbeszédei rendeztesen sajtó alá. Végakaratainak végrehajtásával Szabó István praelátus, püspöki irodaigazgatót bizta meg, ki e kegyeletes kötelességének eleget tett, s a szentbeszédkötet igen csinos kiállításban már meg is jelent. Meg lesz küldve a szatmári egyházmegye papsága, ugyancsak a szatmári és kalocsa megyei plébániák könyvtára számára. Elhalt főpásztorunknak ez az utolsó alkotása, így bizonyára kedves emlék gyanánt fogja őrizni minden papja az egyház megyének.

Főispáni kinevezés. Bereg vármegye főispánjának ő felsége Patay András ungvári földbirtokost nevezte ki.

Érettségi biztosok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Schürger Ferencz beregszászi főgimnáziumi igazgatót a nagybányai, Klekner Alajos kassai kir. jogakadémiai igazgatót a beregszászi, dr. Szele Róbert budapesti főgimnáziumi igazgatót a munkácsi főgimnáziumban tartandó szóbeli érettségi vizsgálatok vezetésével és az azokon való elnökléssel megbizta.

Uj vasuti igazgató. A debreczeni helyi vasutnak igazgatói állása megüresedvén, arra az igazgatóság Májerszky Mihályt hívta meg, ki jelenleg a máv. kolozsvári üzletvezetőségénél mint felügyelő működik. Májerszky városunkban sem ismeretlen, mert egy időben itt volt állomásfőnök. Veje Medveczky Jenőnek, ki szintén állomásfőnök volt egykor városunkban, majd nyugalomba vonulván a Szatmárvármegyei Takarékpénztár egyesületnek pénztárnoka lett, s Fehérgyarmaton halt meg a múlt évben, mint a nevezett egyesület ottan szervezett fiókjának vezetője.

Birói kinevezés. Ő felsége a király Szongott Tivadar rahói járásbirósági jegyzőt a felsőviszói járásbirósághoz albirónak nevezte ki.

Titkárválasztás. A muzeumok és könyvtárak országos szövetsége a György Aladár elhunytával megüresedett titkári állásra dr. Schönherr Gyula igazgatót őrt, vármegyénk szép tehetségű fiát választotta meg.

Visszatért főkapitány. Tankóczy Gyula főkapitány, ki egészségi okokból pár hétig fürdőkurát használt, a múlt pénteken viruló egészségben hazaérkezett, s azonnal átvette hivatalának vezetését.

Székfoglalás. Csanáros község új lelkipásztor, Rónay István, volt kőrösmezei plébános, május 27-én, vasárnap foglalta el állomását. Bevonulását fényes ünneppé emelte új hiveinek szeretete. Már a nagykarolyi vasuti állomásnál a község daliás legényeiből impozáns bandérium s hosszú kocsisor várta az érkező lelkészt, kit a vonatról le szállva Csanáros község birája üdvözölt a bizalom és ragaszkodás meleg hangján. Csanáros messze ragyogó templomtornyából üdvözölve esengtek a harangok, míg a fényes menet a fellobogózott házsorok közt az ujongó nép örömkialtásai s a zenekar harsogó hangjai mellett a plébánialakhoz ért, hol virág-

övezte diadalkapu előtt az iskolás gyermekek százai és fehér ruhás hajdonok állottak sorfalat s *Szepacher* Ferenc tanító a lelkesült szív ékesszólásával köszöntötte az új otthonba érkezőt. A lelkész innen legott a gyönyörű templomba ment s örömben felmagasztosult szívvel tartotta az első isteni tiszteletet. Majd a község elöljáróit s a tisztelgő vendégeket fogadta a plébánián, végül megjelent a kaszinó helyiségeiben tiszteletére rendezett banketten, hol a rendkívül nagy számmal összegyűlt vendégsereg lelkes felköszöntőkkel ünnepelte a szíve jóságával mindenkit meghódító, szellemes új lelképástort.

Áthelyezett esendőrtisztek. A esendőrtiszti karban tömeges áthelyezések történtek. *Bezeredy* Titusz hadnagy, nagyszöllősi szakasparancsnok városunkba helyeztetett át, ami egyúttal azt jelenti, hogy itt szakasparancsnokság állítottatott fel. *Rick* Dezső főhadnagy, huszti szakasparancsnok Belényesre, szentmiklósi és óvári *Pongrácz* Aladár hadnagy Husztra lett áthelyezve. A tömeges áthelyezést az tette szükségessé, hogy egyes esendőrtisztek kénytelenek voltak karhatalmat alkalmazni azok ellen a tisztviselők ellen, kiket az új kormány állásaikba visszahelyezett, ennek folytán olyan helyzet támadt, kinossá tenné az érintkezést az illető esendőrtisztek és tisztviselők között.

Tanári vizsgálat. *Fögel* József tanárjelölt, a helybeli kir. kath. főgimn. volt jeles növendéke a budapesti kir. tudományegyetemen a történelem latin szakcsoportból a tanári szakvizsgálatot kitűnő eredménnyel tette le.

Gyászhir. *Árva* Gyula ungmegyei központi irnok életének 57-ik évében Budapesten váratlanul elhalt. Holtestét Ungvárra szállították, hol a Kálvária-temetőben helyezték örök nyugalomra. — *Vály* Imréné szül. *Göbl* Anna e hó 26-án 26 éves korában Szolnokon elhalt. A szatmári *Göbl* családból származott Szolnokon működött mint tanítónő, két évvel ezelőtt ugyanott ment férjhez. *Zágonyi* Imre szijgyártó szombaton éjjel 24 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. Vasárnap temették el nagy részvét mellett.

Zenede Nagykárolyban. *Nyáry* József, a szatmári honvéd gyalogezred volt karmestere, ki jelenleg Londonban a kiállításon havi 1000 korona összegnyi honoráriummal mint karmester van szerződötve, a kiállítás bezárása után Nagykárolyban telep-szik meg és zenedét alapít. Nagykárolyban, örömmel fogadták e hírt, mert a város zenét kedvelő ifjúságának utóbbi időkben nem volt meg az alkalma magát a zenének bármely ágában oktattatni.

Lemondás bizottsági tagságról. Ináncsi *Papp* Kálmán nyug. kir. törvényszéki bíró a vármegye közigazgatási bizottságában és az állandó választmányban viselt tagságról lemondott.

Gyógyszertárvétel. *Bossin* József gyógyszerész megvásárolta a zemplénmegyei Mád községben levő reáljogu gyógyszer-tárt, melyet fia, ifj. *Bossin* József fog kezelni.

Tulipánestély. A Kath. Kaszinó a múlt vasárnap tulipán estélyt rendezett, melylyel szaporította kiváló népszerűségnek örvendő multságainak fényes sorozatát. Igen diszes közönség foglalt helyet a Koncert-teremben mely minden szám után csakugy zengett a tetszés nyilváníások zajától. *Kovács* Gyula dr. nőképezdei igazgató felolvasása gyújtó hatással volt. A nőkköz, a magyar nőkhöz

intézte szavát, lángoló lelkesedésre serkentvén őket a tulipán mozgalom által megindult hazai ipar fellendítése érdekében. *Ferencz* Annuska éneke, kit *Vitek* Károly zongorán, *Mondik* Endre orgonán és *Kalteneker* A. hegedűn kísért frenetikus tapsra ragadta a közönséget, s a kaszinó elnöksége a nyújtott pompás élvezetért gyönyörű virágcsokorral kedveskedett a kisasszonynak. Özv *Vityi* Józsefné urnő kedves közvelenséggel adott elő egy magánjelenetet, melyet igen nagy tetszéssel fogadtak. Mostismét *Ferencz* Annuska kisasszony énekelt az ő behizelgő hangján. Tulipán dalokat adott elő nagy bravourral *Vitek* Károly zongorakiséréte mellett. *Pirkler* Ernő dr. szavalata pompás színezéssel és routinnal volt előadva, de meg is kapta érte dícséretet. Előadás után a kaszinó helyiségében társas vacsora volt mely, után táncz következett.

Nőegyleti nagytársaság. A június 10-iki ünnepélyre erősen folynak a készülődések s nagyon valószínű, hogy e délután nemesak a város, de az egész vidék is a Kossuth kertben lesz. A rendes 40 filléres belépő díj mellett bárki részt vehet az ezer féle szórakozásban, s valóságos nagyvásári életben. Kint a kertben ugynevezett főúton sátrak lesznek felállítva. Bazár esecsebecsék, játékszerek, cseresznye s más gyümölcs: árúk részére. A sátrakban urasszonyaink és urleányaink fognak árusítani. Főnt a verandában terített asztalok lesznek felállítva, ahol ugyancsak hölgyeink árusítanak. Fent a teremben külön belépő díj mellett tarkaszinpad és sok sok meglepetés várja majd a közönséget. Leszezen kívül lacikonyha. A zenekar a dombon lesz, a konyha és a szélső verendán a koresma. Debrecenből jönnek át lacipeesenyé sütő és fonatos készítő asszonyok. *Gül-Baba* rózsás kertje pazar szinpompában fog meglevenedni, amely körül sorakoznak majd a a konfetti dobálók ezrei. Majd tüzijáték pattog bele a lármás vásári zsvajba s a látni valók és multságok körül sokasodó emberáradata. Külön meghívók nem lesznek. Plakátokon hív meg a nagyvásárra a nőegylet elnöksége mindenkit, aki nemesak jól mulatni, az ezer féle és változás szórakozásában élvezetet találni tud, hanem aki fillérelivel a szegény árvák könynyeit is letörülni akarja. Az elnökség ezuton kéri fel az adakozó közönséget, hogy étel, ital, eladási tárgy s más ajándékaikat sziveskedjenek *Jékey* Károlyné elnöknhöz (Hunyadiy-ntea 18) mielőbb beküldeni. A romlandó ételnemüket az ünnepély napjának délelőttjén, legkésőbb déli 12 óráig.

Megyei közgyűlés. Tegnap közgyűlés volt Nagykárolyban a vármegye házában. Igen fontos kérdések kerültek szőnyegre, de valamennyi között legfontosabb az alispáni szék és az ennek folytán megüresedett állások betöltése. A bizottsági tagok érdeklődése rendkívül nagy volt, miként ilyen alkalmakkor lenni szokott. Alispánnak egyhangulag és nagy lelkesedéssel *Illosvay* Aladár megyei főjegyző választatott. A főjegyzőségért *Péchy* István erdődi főszolgabíró és *Manqu* Béla megyei II. aljegyző küzdöttek. *Péchy* került ki győztesen. Erdődi főszolgabírónak *Eötvös* Róbert szolgabíró választatott.

Oratórium. A Szatmár-Németi Dalegyesület és Kölesy-kör rendezésével *Markó* Kálmánné urasszony, az ev. ref. tanítónőképző növendékei, a Szatmár-Németi Iparos Dalárda s több műkedvelő hölgy és ur közreműködésével R. *Kövér* Dezső III. ker. honvéd-

karnagy vezetése alatt 1906. június k-ikén este 1/2 8 órakor a színházban előadásra került *Haydn* Józsefnek örökké szép főműve a *Teremtés* e. oratorium, amely 3 részben 34 ének- és zeneszámot tartalmaz. A solorészeket *Markó* Kálmánné urasszony, *Flontás* Döme, *Mondik* Endre, *Orosz* Alajos éneklék. A zenekíséretet a műkedvelőkkel erősített teljes honvédszenekar szolgáltatja. Helyárak: Alsó- és középpáholy 10 K, felsőpáholy 6 K, támlásszék 2.40 K, körszék 1.40 K, zártaszék 1 K, karzati ülőhely 50 f, állóhely 30 f, diákjegy 40 f. Jegyek előre válthatók *Lövy* Miksa ur könyvkereskedésében.

Meghasadt a szíve. Hogy mennyire szerették a hivei *Wolafka* püspököt, megindító esetek bizonyítják. A temetésen számtalan nő, sőt férfi is elájult, sokan pedig összeestek. Az ő temetésének azonban halottja is van. A termény- és áruaktár egyik munkása, aki huzgó vallásos ember volt, *Wolafka* halála óta buskomor lett. Hangoztatta is, hogy az ő halálát nem éli túl. Szombat este is sokat sirt és imádkozott. Másnap reggel 6 órakor holtan találták ágyában. A szíve ölte meg.

Uri banda hangversenye. Nagykárolyban nem rég alakult „Zeneműkedvelők Egyesülete” jövő hó 3-án igen szép műsorral hangversenyt rendez. A meghívó így szól: A „Nkárolyi Zeneműkedvelők Egyesülete” 1906. évi június hó 3-án vasárnap Szatmárvármegye székházának dísztermében, saját pénztára javára, táncsal egybekötött hangversenyt rendez, melyre címzettet és családját tisztelettel meghívja az egyesület. Belépő-díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy 5 korona. Tanuló-jegy 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz az egyesület. Kezdeté este 8 órakor. Műsor: 1. „János vitéz” nyitány. Előadja a műkedvelők zenekara. *Huber* Miksa karnagy vezetése mellett. 2. Szavaltat. Előadja *Pirkler* Ernő ur. 3. „Hazatérés” kettős. Kűchkentől. Éneklék: ifj. *Andrássy* Jenőné urnő és *Demidor* Ignác ur; zongorán kíséri *Huber* Miksa ur. 4. „Vonós Négyes” Előadják: 1-ső hegedű: *Obholcer* Gyula ur. 2-ik hegedű: Dr. *Cserenyák* Károly ur. Mély hegedű: *Niklos* János dr. Gordonka: *Péchy* László ur. 5. a) Braga „Serenata.” Előadják: ének: özv. *Ticsénzky* Lajosné urnő, hegedű: *Obholcer* Gyula ur és zongora: *Huber* Miksa ur. b) „Egy sir” *Lányi* Ernőtől, Éneklék: özv. *Ticsénzky* Lajosné urnő, zongorán kíséri: *Huber* Miksa ur. 6. „Opera egyveleg” Előadja a műkedvelők zenekara, *Huber* Miksa karnagy vezetése mellett.

Egyesületi jubileum. A városunkban jótékonyaságáról előnyösen ismert Ezres asztaltársaság június 16-án ünnepli fenállásának 10 éves jubileumát. A rendezőség most fűradozik az ünnepségnek minél fényesebbé tételén dr. *Fechtel* János elnöktele alatt, ki nagy tevékenységet fejt ki a részletek megállapítása és az óhajtagdó siker érdekében.

Pünkösdi multság. A szatmárnémeti énekkar pünkösdi másodnapján saját pénztára javára táncmultságot rendez a Kossuthkerti kioszban. Kezdeté este 1/2 9 órakor. Belépő-jegy személyenkint egy korona. A Szatmárnémeti énekkar által 1906. évi június hó 4-én, pünkösdi másodnapján, szükségleteinek fedezésére a Kossuthkerti kioszban zártkörű ánemultság rendeztetik, melyre a t. közönséget ez uton hívja meg a rendezőség. Belépő-díj: Személyenként 1 korona. Kezdeté este 1/2 9 órakor. Szíves felülfizetések köszönettel fogadtatnak és helyi lapokban nyugtáztatnak.

Szünetek alatt az énekkar magyar nótákat énekel. Meghívó kívánatra a pénztárnál előmutatandó.

A szatmárnémeti kir. kath. fitanítóképző-intézet az új irányu rajztanítás rajzainak bemutatása végett, növendékeinek rajzaiból jun. 3. 4. és 5. napjain, a róm. kath. fiu-népiskola I. osztályában (Eötvös utca 8. sz. a.) *rajzkiállítást rendez*, melynek megtekintésére a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak. A megtekintés teljesen ingyenes.

Zenevizsgálatok. Az irgalmas nénék tan- és nevelő-intézetében folyó évi június 2.-án és 4.-én délután 4 órakor lesznek a zenevizsgálatok. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az intézet előjárósága.

Nagy tűz a vidéken. Nagy tűz pusztított a minap Börvely községben. Hét ház és vagy négy csűr égett le és a lakosság nagy nehezen volt képes a tüzet lokalizálni. Emberéletben nem esett kár.

Vasuti kedvezmény. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterrel e tárgyban folytatott tanácskozása következtében a kormány részéről legközelebb intézkedés fog történni, hogy a községi és felekezeti tanítók is megkapják az állami tanítóknak engedélyezett vasuti kedvezményt.

Társulati közgyűlés. A „Szatmár-vármegyei Széchényi Társulat” e hó 30-án délelőtt 11 órakor, tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, a Rákóczy-utcai áll. iskola tanácstermében (földszint első ajtó jobbra) tartja meg évi rendes közgyűlését.

Paptársak figyelmébe. Tizenhárom éven át kin és gyötrelmem volt reám nézve a borotválkozás. Bár nem vágtam meg magam: az alsó álkapocs alatti rész mindig vérezett, mert a bőr kipattogzott, jöllehet csak kétszer egy héten borotválkoztam; ép e vézés miatt néha csak egyszer tettem s ilyenkor azt kérdeztek tőlem, hogy talán kapuczinus atyának vagy miszionáriusnak készülök. Hallottam ugyan borotválkozó gépről s mindig készültem venni egyet, de csak halogattam. Végre most vettem egyet s nagyszerűnek találok, nem hittem volna, hogy ilyen könnyű legyen ezzel borotválkozni. 1) Lehetetlen, hogy az ember megvágja magát; még az se, ki ezelőtt rendes borotvát nem tudott kezelni 2.) Öt perc alatt készen van vele. 3) Nálam a vézés teljesen elmaradt. Ugy sajnálom, hogy eddig nem vettem, hogy eddig nem figyelmeztetett erre senki sem. Nem akarok én semmiféle gyárnak, sem üzletnek reklámot csinálni, azért nem is mondom meg, hogy hol vettem, de nagyon ajánlom a főtiszt. paptársaknak, kiknek kellemetlen a borotválkozás, hogy szerezzenek ilyen gépet s meglátják, minő meglepően könnyű lesz a terhes borotválkozás. Nagyobb divatúru kereskedésben találhatnak ilyen gépet. Az enyémenek ára 6 korona volt. Csak karitativ szempontból közlöm ezen sorokat. Dr. Cs. V.

Jégeső. Mult csütörtökön, az alkonyati órákban nagy jégeső volt Nagykároly határában, mely különösen a szőlő és gyümölcsösökben tetemes kárt okozott. Legtöbbet szenvedett a szőlőskertnek u. n. „teremi völgy” része és „nyulhát”-ja, ahol számos helyen a szőlőnek ígérkező termés 25—50 százalékát elpusztította.

Nálunk is helyén volna. A londoni County Council rendőrség szabályrendelettel készül eltiltani a narancs s egyéb gyümölcs héjának az utcán való elszórását; 50 korona bírságot rónak ki arra, ki e szabályrendeletet

megszegi. Hát ilyen intézkedés bizony nálunk is helyén volna, sok utcai piszoknak s láb-
ficamnak lehetne ezzel elejét venni.

Felvétel hadapródiskolába. A es. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolákban a magyar honos ifjak részére fentartott és az 1906/7. tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi, magán alapítványi és tandíj fizetéses helyre vonatkozó és a „Budapesti Közlöny” hivatalos részében is közzétett pályázati hirdetményt a városi katonai osztálynál a hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik.

Sok a farkas. Máramarosmegye egyes vidékein annyira elszaporodtak a farkasok, hogy a vármegye főispánja kénytelen volt Mikolapatak és Barefalva községek részére két napi időtartammal a hajtóvadászatot elrendelni.

Furfangos csalók. Soproni István, Volenszki Márton, Donka Antal, Nagy Imre és Kazinczi István, részint nagybányai, részint nagykárolyi lakosok és még eddig kézre nem került társaik, a csalásnak azt a módját találták ki, hogy cementből kis gép alakú eszközöket gyártottak s azokat egyes könnyen hívó embereknek úgy mutatták be, mint kitűnő pénzgépjártó gépeket. Többen felültek a csalóknak, annyival is inkább, mert ezek ügyes büvészekként valódi tallérokat és koronákat rejtettek a szerszámba s azok hullottak ki. A hiszékeny emberek 3—400 koronáért vették meg a „pénzgépjártó gép”-et. A csalás a csendőrségnek is tudomására jutott s a csalók közül sikerült eddig a fent nevezetteket letartóztatni. Ez a bünszöveget különben utonállásokkal is van terhelve.

Meghívó. A Magyarországi Cipész-, Csizmadia-munkások és Munkásnők Szatmár-Németi Helyicsoportja 1906. évi június hó 3-án, (Pünkösdi első napján), a „Kossuthkert”-i kioszk tánctermeiben, könyvtára javára zártkörű táncvizsgalmat rendez, melyre a t. közönséget ez uton hívja meg a rendezőség. Belépő díj: előre váltva személy-jegy 1 K, családjegy 2 K 80 f. — Este a pénztárnál személy-jegy 1 K 20 f, család-jegy 3 K. Kezdeté este pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Klein Ignác (Kazinczy-utca), Wálek János (Iskola-köz 3.), Firák József (Bercsényi-u. 27) és Ungár Herman (Istvántér, Muhi-ház) urak cipészüzleteiben. A zenét városunk egyik legjobb zenekara szolgáltatja. — A táncrendet a közönség kedve szerint a tánczenedező fogja összeállítani. A meghívó kívánatra előmutatandó.

Egy óriási czirkusz érkezik egy előadásra július 21.-én városunkba: a Bufalló Bull Will nevű vállalat, melynek 400 tagja és 300 idomított lova van. A czirkusz 7000 ülőhelyre lesz berendezve s legolcsóbb hely 2 korona.

A közönség figyelmébe. A belügy-miniszter leirata szerint Kanadában „The Home Jeekets Laud and colonization Camhany Limited” czég alatt egy földparcellázó és telepítő részvénytársaság alakult, melynek célja a földmivelő és gazdaközönzöget Kanadába leendő kivándorlásra és letelepedésre buzdítani és olesón vásárolt földterületeket nagy haszonnal a hiszékeny közönségnek eladni. Erről a nagyközönséget azzal értesíti a főkapitány, hogy a fenti czég által Kuipeg városban „Magyartelepülők központi irodája” czég alatt létesített irodától érkező hangzatos ígérteü és csábító leveleknek ne adjanak hitelt, mert az eladásra szánt földterület a tengerparttól több ezer kilométer távolságra fekszik és az ot-tani éghajlati viszonyok nagyon kedvezőtlenek, mivel a tél majdnem 7 hónapig tart, zord és nagyon hideg. Felhívja a közönséget arra is, hogy a fenti czég által küldött

felhívásokat a rendőrkapitányi hivatalhoz szolgáltatassák be.

Ha kávé, tea teremne nálunk! akkor sem lehetne többfélélt látni, mint Néhma Lajos József kávébehozatali üzletében Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz. (A ref. főgimn. végével szemben.) Egyedül ott kapható közvetlen Hollandia kikötő városából szállított 25-féle legtisztább, fölséges, valódi jó izü kávé. 1 kiló 1 frt. 10 krtól fölfelé a legfinomabbig, amely mentve van füszer, petróleum, pácolt és füstölt halak kellemetlen rosz szagaitól. Rum-és teakülönlegességek és mindennap friss pörkölt kávé kapható. — Telefon szám 117. 19—52)

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk *Vuja János* cipőkereskedését, hol ezideig a legjobb és legtartósabb cipők vannak raktáron.

Eladó borkészleteket nagymennyiségben tart nyilván a Szatmár-megyei Gazdasági Egylet titkári hivatala (Szatmár, Verbőci-utca 5.), ugyanott minta üvegek is rendelkezésre állanak.

IRODALOM.

Papoknak, mint hitelemzőknek, szónoknak és bérmaapáknak kitűnő szolgálatot tehet dr. Szilvek L. theol. tanár könyve: *Bérmálási emlék.* (Tartalom: Szentségeinkről általában. — Ellenfeleink akadémikuskodásai. — A bérmálás szertartásai. — A bérmálás lényeges feltételei. — Záró szó.) Kapható a szerzőnél Pécsen. Ára 1 korona.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóismerőseinknek, családunk barátainak és tisztelőinek, kik feledhetetlen, elhalt férjem temetésén megjelenni, s mély bánatunkban részt venni szivesek voltak, a magam és családom nevében ez uton is őszinte szívvel mondok köszönetet. Szatmár, 1906. május 30.

Özv. *Morgenthál Antalné.*

A szatmári püspöki templomnál egy

sekrestyési állás,

melylyel 600 kor. évi fizetés van összekötve, üresedésben van. Kik ez állást elnyerni ohajtják, kérvényüket *folyó évi június 15-ig* nyujtsák be a **helybeli káptalanhoz.**

A Szatmár-bikszádi vasut menetrendje.

Vegyes vonat.		Vegyes vonat.	
6112. szám	6114. számu	6111. szám	6113. szám
Indul		Érk.	
9.—	7.26 Szatmár	8.08	6.24
9.06	7.32 Szatmár-Szentvér	8.03	6.19
9.26	7.52 Batiz	7.45	6.01
9.59	8.25 Gombás	7.12	5.28
10.15	8.40 Sárközujlak	6.56	5.12
10.32	8.57 Sárköz	6.50	5.06
10.52	9.17 Gyertyános	6.22	4.38
11.08	9.33 Muzsdaj	6.06	4.22
11.38	10.03 Avasujváros	5.46	4.02
12.06	10.31 Vámfalu	5.13	3.28
12.31	10.55 Avasfelsőfalu	4.51	3.05
12.50	11.14 Bikszád	4.26	2.40

— jel az éjjeli időt jelentí.

„Pázmány-sajtó” (Püspöki nyomda) Szatmár.

és szájvíz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermem

és lakásomat m. évinovember hó-
én özv. Vajtóné urnó Rákóczy-ut-
czai 24. számú földszintes házába
helyeztem át.

E ház a „Törvényszék”, a vasuti meg-
állóhely mellett, a központi állami elemi
iskola tözsomszedságában van.

Készíték **egyes fogakat, teljes
fogsorokat, kaucsuk és arany ala-
pon, kívánatra szájpád nélkül is.**
Arany fogkoronát, gyökér (csapos)
fogat. Arany, porcellán, platin
és **cement tömést.**

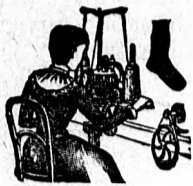
Fog- és gyökézhuzás a legujab-
ban feltalalt szerekkel **teljesen fáj-
dalom nélkül.** Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi BAKCSY DOMOKOS,
orvos-fogorvos.

193.

és szájvíz.

Naponkint 5 korona sőt még több kereset.

Házi kötőgép társaság.

Mindkét nembeli egyéneket
keresünk gépkötéshez. Egy-
szerű és gyors munka az egész
évfolyamán otthon. — Előis-
meretre nincs szükség. Távol-
ság nem határoz és a munkát
166/a.

mi adjuk el.

Hausarbeiter-Strikmaschin-Gesellschaft.

THOMAS H. WHITTICK & Co.

BUDAPEST,

PRAG,

IV., Havas-utca 3—568.

Petersplatz 7—568.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Molykár elleni megóvás.

A tavaszi és nyári idény alkal-
mából bátorodom a nagyérdemű kö-
zönség becses figyelmét felhívni a
már 14 év óta fenálló, a mai kor
igényeinek megfelelő

szücs üzletemre.

Ahol mindennemű téli ruhákat,
szőrmeárukat

nyári gondozásra

jutányos árban elvállalok, kisebb javi-
tásokat **díjtalanul eszközölök.** Kívá-
natra a ruhaneműekért házhoz el-
küldök.

Egyszersmint szives tudomására
hozom, hogy ugyanezen üzlethelyi-
ségben levő **kesztyűs üzle-
temben kesztyű tisztításokat,
javításokat** elvállalok.

Nagy raktárt tartok minde-
nemű kötszerárúkból, u. m.: **sérvkötő, has-
kötő, köldök szorító, suspenzo,
hátegyenesítő és irrigátor kész-
letekből.** Továbbá **gummi árúkból;**
nagy választék van **mellszívó, fecs-
kendő, méhkoszorúk, légpárnák,**
párisi különlegességek, **óvszerek** leg-
jobb gyártmányuak.

Pinczértáskák, nadrágtartók
szintén nagy választékban kaphatók.

Kérve a n. é. közönség b. párt-
fogását,

maradtam teljes tisztelettel

Görömbey János szücs.

Kazinczy-utca 1.

Molykár elleni megóvás.

SZENT-LÁSZLÓ (püspök) GYÓGYFÜRDŐ

— Nagyvárad mellett, KERNÁTS JÁNOS fürdőberlő kezelése alatt. —

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május—augusztus
hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváradra. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.
Az európai híru 41 fok C. meleg természetes hévíz javalva van: az izületek és izmok osuzo
bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, esonittörések és különösen visszamaradt
vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheuma-
tikus alapon keletkeztek (ischiasnál), különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg:
heveny- és idült gyomorbántalmak, májbajok; vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Nagy
Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között vála-
kozik. Gyógyterem [Kursalon] hirtapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, czukrázda,
sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.
Öt útkörfürdő és három kádfürdő kívül morfürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20
fillérig. **Elsőrendű kütünö zenekar.** — **Telefon összeköttetés Nagyváradal.** — A legszebb kirándulás és
szórakozási hely. Konyha és vendéglő a berlő saját vezetése mellett. **Prospektust** kívánatra küld a **fürdőkezelőség.**

P á s k u j I m r e

hazai iparcsarnoka

Alapítva 1886-ban. SZATMÁR. Deák-tér.

A mai viszonyok mellett időszerűnek vélem, ugy a helybeli, mint vidéki a nagyérdemű közönségnek szives figyel-
mét felhívni arra, hogy a hazai ipar terjesztésével immár **20-ik éve** foglalkozom, s ez idő alatt kerülve minden hangzatos
reklamot — szolid irányban bár, **de mindenkor** azon kitézett ezélelnak megfelelően vezettem üzletemet, hogy mindazon
ezikkeket, amelyeket

Erdély- és Magyarország készített,

állandóan raktáron tartottam és tartom ma is, — idegenből vagy külföldről csak azokat vettem és veszem, amely-
ket honi iparban nem készítettek; — s hogy e ezélelnak mennyire feleltem meg, legjobban igazolja azon körülmény, hogy
ezelőtt 10 évvel, az 1896. évben a magyarországi gyárosok által lettem a hazai ipar terjesztéseért kiténtetésre ajánlva.

Ezen 20 év alatt a nagyérdemű közönség meggyőződhetett azon szolidaritásról, a mely üzletem vezetésében min-
denkor a lehető legjobbat szolgálta, s mit csak lehetett magyar ipart adtam; s ami pedig nem magyar ipar volt, azt magyar
parnak soha el nem adtam.

Jelen alkalommal felsorolom azon ezikkeket, amelyeket **Magyarországon** készítettek, s azokat állandóan raktáron
tartom. U. m.: Valódi szépeességi Wein Károly és társai-féle késmárki lenvásznak, nyüstyös és damaszt asztalnemű, damaszt-
ágynemű, prádli, nyüstyös és damaszt-törülközők, törölruhák stb.; valódi szépe-iglói pamut-vásznak és schiffonok; valódi rózsá-
hegyi pamut-vásznak, schiffonok, kanavászok; valódi ó-budai kék-festő kretonok, batisztok, atlasz szatinok és delinek; valódi
hazai vásznakból készített női és férfi fehérnemű. Brassói, gácsi és zsolnai gyapjuszövetek és posztók férfi-öltönyökre és női
costium ruhákra; magyar ipar gallér és kézelők; férfi és női eső-ernyők, paplanok és madráczok, stb. Magyar himzett szö-
vet- és selyem blus-kelmék, díszítések és zsinórok, stb. Kassai kötött és kötszövött harisnyák és alsóruhák, valódi pécsi, te-
mesvári és kolozsvári keztyük; miskolci nyakkendők: valódi torontáli spárga, jutta, gyapju és smyrna esomozott szőnyegek;
hazai pokrócok, csángó függönyök és ágyterítők.

Biztosítom a nagyérdemű közönséget arról, hogy aki valódi hazai ipart keres és amit Magyarország készít, azt ná-
lam megfogja találni; ami pedig nem magyar ipar, azt magyar iparban eladni nem fogom ezután sem, amint eddig is el nem adtam.
A nagyérdemű honleányok és honfiak pártfogását kérve vagyok tisztelettel és kész szolgálattal

PÁSKUJ IMRE.

Az alábbi **elsőrangú** czegeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

A tavaszi és nyári
idényre angol
gyapju-
szövedeink
megérkeztek.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók, SZATMÁR

182. Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porozellán kereskedése Szatmár, Deák-tér.

Üveg, tükör, porozellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémmzárral. Képkerekek (secesios, antik, és barok ráják) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel **Győry Károly.**

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

184

NÉHMA FERENCZ
órás- ékszerész és látszerész üzlete
Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálása folytán egyedüli keresztény ékszerész.

Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!

Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk. Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

183

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Bányai-ut 8. szám. SZATMÁR. Bányai-ut 8. szám

uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél, lagozásért és posztóért jótállást vállal.

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 12. szám (régí kisvárosháza). 219

Baba-kocsik és hinta-lovak.

Óriási nagy választék újdonságokból, mely egyedül csak a
„SZATMÁRI BAZÁR”-ban,
Kazinczy-utca 10. sz. a. kaphatók, a legegyszerűbbtől a legizélésesebbig.

Mindenféle kigondolható játék-, díszmű-, rövid- és nürinbergi-, aczél-, tajték-, üveg-, porozellán- és öntvény-árak jutányos árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN
„Szatmári bazárja”-ban
Kazinczy-utca 10. sz. SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz.
185

SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Kapulusz Testvérek = Brody likörgyárosok főraktára.

FÓGEL KÁROLY
fűszer-, bor-, tea-rum- és csemegekülönlegességek üzlete
Deák-tér 4. sz. SZATMÁR, Főposta épület.

Valódi erfurti virág- és vetemény magvak.
Popoff Testvérek eredeti csomagolású orosz teája Moszkvából.
Kávékban nagy választék. 1 kiló 1 frt 10 kt.-tól feljebb
5 kiló vételnél franco küldöm. — Nagyterjedelmű árjegyzékem
kivánatra megküldöm.

Tisztelettel **Fógel Károly.**

Eredeti töltésben **Schätz J. tápmalátasöre** a legjelesebb egyetemi tanáraink által van ajánlva mint legtáplálóbb. 1 üveg ára 18 kr.

Külföldi asztali übor 1 liter 30 kr.

175

Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönséget értesíteni, hogy
Egyben értesitem, hogy aki pénzt akar meg-
takarítani, annak saját érdeke, hogy **ujjonnan felszerelt raktáramat**
vetek, finom sima camgarn, valamint schottisch és koczkás ruha-kelmék mesés olcsó árak mellett kaphatók.
1 m. 120 cm. széles valódi angol gyapjuszövet csak 47 krajczár

Továbbá mosó árúknak, u. m. kartonok, dealinek, sefir se'yemek, sifonok és vásznak, valamint férfi- és női fehér-
neműk túlhalmozott raktár miatt gyári árakban, de még azon alul is szolgálom.
Ajánlom a legmelegebben felelősség mellett a mindenre használható híres „Lillom”, „Bácska”, valamint „Lövy Lajos”-
féle vásznaimat, melyekről köszönő leveleket is felmutathatok.
Egyetlen célom, hogy mindenki meg győződjék arról hogy

LÖVY LAJOS Deák-tér 9. sz. Szatmár legolcsóbb áruháza.

Szatmár legolcsóbb áruháza!

Szatmár legolcsóbb áruháza!

**Kávé, tea, rum és czu-
korka különlegességek
áruháza.**

Vidéki 5 kgramos postai megrendeléseket
bérmentve szállítok.

direkt Hollandi kikötő városból szállított 25
féle valódi és legtisztább fölséges jóízű

Telefon 117.

155.

!! Mindennap friss pörkölt kávé!!

Telefon 117.

KÁVÉ

kizárólag

NÉHMA Lajos József
kávé behozatali üzletében

Kazinczy-u. 16. SZATMÁR. Kazinczy-u. 16
kilója 1 frt 10-től fölfelé a legfinomabbig, mely
mentve van fűszer-, festék, petroleum, száz meg
száz ily erős és rossz illatú áruszagtól.

Árjegyzéket kívánatra azonnal bárkinek küldök.

186.

A ki igazán finom, kényel-
mes, elegáns és tartós
honi gyártmányu lábbelit akar vá-
sárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitellűcipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház
aki dusan felszerelt **czipő-raktárban** csakis valódi
finom bőrből, a már is világhírű haza. gvárában czipőket és
csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza
forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt
a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszö-
bölte, és akinek áruí csinoság dolgában is párját ritkítják